

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRĂȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe un an 12 flor., pe șase luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

Număritul și strălucirea:

Pe un an 40 fr., pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

SE PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:

O seriei garmondă 6 cr. și timbru de 30 fr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorile necesare nu se primesc și manuscritele nu se retrămît.

N° 170.

Luni, Marți 4 (16) Augustu.

1887.

Brășov, 3 Augustu 1887.

Vorbindu de articolul fôiei tiszaiște din Pesta îndreptat contra mișcării slave din Austria, și în specialu îndreptat contra Cehilor, din cauză că aceștia se declară solidari cu Slavii din Ungaria, amu ășu:

„Este mare întrebare, decă Cehii în împrejurările lor de față se voru retrage totu așa de curându ca și de altădată dinaintea amenințărilor unguresci cu intervenire în afacerile interioare ale Austriei, și decă nu voru răspunde și ei la amenințări cu amenințări.”

Presupunerea noastră s'au implinitu. Tote foile cehice răspund cu mare iritațiune la amenințările din amintitulu articolu alu lui „Pester Lloyd,” și încă într'unu tonu de asemenea amenințătoru.

Se vede că agitațiunea cea mai nouă în sîmulu Slavilor n'are numai unu caracteru de demonstrațiune trecătoare, căci acum se simte îndemnatu și organulu bismarckianu „Norddeutsche Allgemeine Zeitung” a lua pozițiune față cu așa ășulu „asaltu cehicu” asupra ordonanței privitoare la școlile secundare. Se înțelege de sine, că organulu prusianu în chestiunea acăsta nu ia nicidecum partea Cehilor, ci susține că foile acestora esagerază și că de aceea nu se mai pôte discuta în liniște cu ele.

Decă vomu avu în vedere iritațiunea ce domnesce atătu în tabăra germană cătu și în tabăra slavă, credem că nu vomu greși, când vomu atribui o importanță serioasă noiei mișcări slave și antislave. S'a simțitu mai de multu cumcă în Austria există unu curentu puternicu slavofilu, și manifestarea lui energetică în momentele de față ne face a crede, că stă în legătură cu noua grupare a puterilor europene și că va avu o influință însemnată asupra viitorilor evenimente.

Este claru că monarchia noastră în orî și ce combinați ar intra, trebuie să țină contu de marea mulțime a popórelor sale, care nu sîntu nicidecum mulțamite cu starea lor actuală interioară. Mai alesu încătu privește pe Slavii, ei sîntu de părere că isvorulu principalu alu acestei situațiuni este a se căuta mai multu în relațiile esteriore ale monarchiei, care trebuie să se schimbe, recăștigându-și acăstă monarchia libertatea sa de acțiune. Slavii vedu cu deosebire în alianța cu Germania o pedecă pentru realizarea aspirațiilor lor înăuntru, căci politica germană s'a doveditu până acuma ca cea mai credincioasă sprijinitoare a supremației dualistice germano-maghiare.

Din aceste considerațiuni este de mare interesu a cunoște cuprinsulu articulelor, cu cari răspund foile principale cehice lui „Pester Lloyd.”

„Narodni Listy” dice că ea a considerat totdeuna ca o datoriă a sa cătră imperiulu austriacu și cătră propriulu său popor, d'a avertisa pe bărbații de stat austriaci de pré marea intimitate cu Germania și d'ai sfătu să păstreze unu bun și amicalu raportu cu Rusia. Acăstu dreptu și acăstă datoriă nu se potu răpi nici de Prusienii nici de cei cari au alcătuitu legiunea lui Klapka. Limbagiulu fôiei pestane este o nerușinată și cutezătoare provocare a celor 18 milioane de Slavii austriaci, cari voescu să servescă cu credință Austriei, dér nicidecum Germaniei și Maghiarilor, și cari nici nu se voru lăsa a fi purtați de nasu. Precum nu vomu lăsa să ni-se împună convingerea asupra intereselor imperiulu în privința esteriore, totu așa nu vomu lăsa să fimu opriți dela apărarea acestor interese înăuntru imperiulu.

Noi punem mai multu prețu — continuă fôia cehă — pe interesele Austriei întregi, decătu pe trufia maghiară scurtu vedătoare, care în creșându se în Germania vrea să se prăvălescă

atătu pe sine cătu și pe noi în aventuri pline de pericole pentru imperiulu nostru: Vedendu că țecerea de marte ce fără nici o considerațiune se păstrează asupra naționalităților nemaghiare în țările coróni St-lui Stefanu e o subminare directă a baselor de existență a Austriei, nu vomu încela a reclama drepturile de cetățeni pentru trei milioane Slovaci, pentru o jumătate de milionu Ruteni din Ungaria, pentru milionu de Serbi și Croați, pentru trei milioane Români, în scurtu penaceea mare majoritate a populațiunei transilthane, ce geme sub supremația Maghiarilor, cari nu și-au meritatu și căștigatu pozițiunea lor nici prin putere materială nici prin succese culturale, ei au să o mulțamescă numai nenorocirii de care a fostu lovită Austria în anul 1866, precum și sprijinulu ce li l'a datu Germania. Noi ne apărăm loculu nostru în Austria ca egal cu egal alătura cu Maghiarii, ér nu sub ei, și de va vrea Dumnezeu ni-lu vomu și păstra.

„Narodni Listy” indigetază apoi marea influință ce o au Maghiarii în Austria și întrebă: Ce mai voru să obțină Maghiarii în Cislathania? Maghiarii nu mai au ce s'aștepte decătu regresarea influinței lor, căci lăcomia lor a provocatu chiaru confederațiunea popórelor nemaghiare cu scopu de a se apăra.

Orî ce omu neprecupatu va recunoște, că părerile ce le desvoltă „Narodni Listy” cu privire la apărarea intereselor monarchiei sîntu întemeiate pe faptulu, că în acăstă monarchia nu locuesc numai Maghiarii și Germanii, și că prin urmare e unu interesu de viață pentru monarchia, ca să nu se conducă numai de „trufia maghiară scurtu vedătoare.”

O deosebită importanță trebuie să dăm afirmării numitei foi cehice, privitoare la naționalitățile nemaghiare din țările coróni Stlui Stefanu. Pôte că fôia tiszaiștă nu s'a așteptatu la unu răspunsu așa de categoricu, în care este vorba chiaru de cele trei milioane de Români, pe cari Ungurii aru voi să li facă uitați pentru tôte timpurile.

Vomu reclama — dice fôia cehică — drepturile cetățenesci pentru popórele nemaghiare din Croația, Ungaria și Transilvania, care gemu sub hegemonia neîndreptățită a Maghiarilor.

Nu trebuie să mai comentăm aceste cuvinte spre a face pe cetitorii nostri să înțelegă, că fôia tiszaiștă a avut o di nenorocită când s'a ridicatu cu amenințări contra Cehilor.

N'amu avutu dér dreptate când amu ășu că Ungurii în luptă cu Cehii și cu slavismulu acestora voru avu o periculoasă pozițiune, căci însuși modul lor actualu de guvernare va fi cea mai puternică armă în mâna adversarilor lor?

După cum îi cunoșcem pe Ungurii, ei voru răspunde și mai trufașu la evanghelia ce li-o citesc Cehii și așa avem cele mai frumoșe prospecte de a-i vedé cătu de curându încăerați într'o luptă crâncenă, care va influința în modu însemnatu — și sperăm că în favoarea drepturilor naționalităților — asupra procesulu de organizare interioară a monarchiei noastre.

Calătoria prințului de Coburg.

D. Stambuloff la sosirea principelui Ferdinand cu yahtulu princiaru la granița bulgară și a ținutu următorulu discursu:

„In numele guvernulu bulgaru, am onore să urez Altei Vostre buna venire la granița bulgară și să i supun expresiunea simțimentelor de adăncu devotamentu și de iubire fără margini, de cari sîntu însufleșit poporul și armata bulgară, ce așteptă cu nerăbdare de a vedé printre dășii pe alesulu lor multu iubit.

„Poporul bulgaru nu va uita nici o dată că, în momente atătu de grele, Altea Vostre

dovedind încrederea ce are în viitorulu său, a bine-voitu să ia în mână dreptulu onorei și independenței Bulgarilor.

„Fiă ca Provedința divină să veghieză asupra vieții prețioșe a Altei Vostre și să-i vie în ajutoru, pentru a călăuzi viteza națiune bulgară pentru a o duce spre prosperitate, mărire și gloriă. Trăiescă Ferdinandu I.”

La Vidin ajunse prințulu la 6 ore. Ūra entusiaste și o salvă de 100 tunuri salută sosirea. Garnisóna era strînsă pe cheiulu orașulu. Mulțimea era imensă.

Principele Ferdinandu, în uniformă, fû primitu de prefectulu, de comandantulu garnisóni cu aclamațiunile mulțimei, ce încunjură clerulu întrunitu sub unu porticu decoratu cu colorile bulgăresci. Principele inspectase batalionulu și întră în primăria, unde este primitu de o deputațiune. Altea Sa se urcă pe bordu după o jumătate de oră.

Ca răspunsu la alocațiunea Archiepiscopulu, principele Ferdinand a rostitu discursulu următoru, ce va fi distribuitu poporulu bulgaru:

„Alesu în unanimitate de reprezentanții națiunei bulgăresci ca suveranulu său, am socotitu ca o datoriă sacră să punu piciorulu cătu mai curându pe teritoriulu noiei mele patrii și să consacru viața mea fericirii, măririi și prosperității poporulu meu multu iubit, mulțumindu din adănculu inimei valorosulu popor bulgaru pentru încrederea ce a pus o în mine și pentru simțimentele de devotamentu ce nutresce față cu mine. Sunt pe deplin convinsu, că elu mă va ajuta în silințele mele pentru ridicarea și desvoltarea țerei noastre și pentru a aștepta unu viitoru strălucitu și fericitu. A totu puternicul D-șeu să ne ajute la îndeplinirea datoriilor noastre!”

La Rusciucu ajunse principele între bubuituri de tunuri și cântecele muzicii militare la 6^{1/2} ore, după ce a trecut prin Rahova și Nicopole. Consulatele n'au ridicatu stegurile. După revista trupelor, urmă prânzul festiv. Săra orașulu, vapórele de pe Dunăre au fostu iluminate. Rusciuculu era împodobitu cu steguri, pe unu arcu de triumfu era aședatu portretulu prințulu. La banchetu prințulu a răspunsu la toasturi în limba bulgară.

Cehii și Rusia.

„Politik” accentuându dreptulu popórelor de a și validata influința lor asupra politicei esterne, prin delegați în delegațiunea Reichsrathulu, prin deputați în Reichsrath, poporul însuși prin pressă, și vorbindu despre puternicul curentu ce există în Boemia, Moravia și Silesia în favoarea păcii și pentru întărirea garanțiilor de pace, dice că o astfel de garanție, care deșteptă încredere, nu numai radicalii cei cu fléncă mare, ci numeroși politici serioși ai poporulu cehu o vedu în cultivarea raporturilor amicale cu Rusia; acăstu curentu se mișcă nu numai în albia austriacă, ci și în cadrulu politicei oficiale a monarchiei.

SCRILE ȚILEI.

După rapórturile oficiale asupra sémănturilor primite la ministerulu agriculturii, până la 8 Augustu n. starea sémănturilor și rezultatulu secerișulu în Ardélu este astfel: grăul cantitativu nu corăspunde așteptărilor, calitativu însă e peste totu bun, afară de comitatele Alba de jos și Solnocu Dobăca unde e înăbuștu și ars; secăra e bună calitate; orđulu a datu unu rezultatu de mijloc; porumbulu (cucuruzulu, păpușoiulu) a rămasu înderétu și promite unu réu secerișu, afară de comitatele Tărnava mică și mare, unde va fi satisfăcătoru.

—x—
Ministrulu ungurescu de interne a permis cu ordinațiunea sa Nr. 47189 a. c., ca comuna Cirlibaba

din comitatul Bistrița-Năsăud se se numescă pe viitor Lajosfalva, dela Ludvigsdorf, cum se numesc nemțese. — Și foile oficiale jdanomaghiare (țin una că guvernul nu maghiarizează. Dér „Lajosfalva“ pentru aceea tot Cirlibaba va rămâne, de s'ar face loc și cătran „patrioții“.

—x—

Școala ungurească de stat din Zelau, școlă de fete, a încasat în anul trecut școlastic 50 fl. 40 cr. de pe obiectele de industrie de casă lucrate de elevele sale, anume de pe coșerci și bastoane de preambulare.

—x—

Au devenit vacante, și pentru anul viitor școlară 1887/8 se vor conferi pe calea concursului, 14 stipendii câte de 60 fl. destinate din fondurile arhidiececane pentru elevii din despartământul pedagogic al seminariului arhidiececan din Sibiu. Concurenții au să-și prezenteze suplicile la conistoriul arhidiececan inclusiv până în 15 August st. vechiu, a. c. instruate cu documentele următoare: a) atestat de la oficiul parohial din comuna, la care aparțin, despre aceea, că sunt Români greco-orientali; b) testimoniu școlastic despre progresul făcut în studii în anul din urmă; c) atestat de la primăria comunală despre pozițiunea socială a părinților și despre starea lor materială; d) eventual alte atestate recomandătoare.

—x—

Statua classicului poet român Ovidiu se va desvâli sărbătorește la 9 August în Constanța din Dobrogea.

—x—

Dela 1 Aprilie și până astăzi au emigrat din orașul Iași, — dize „Curierul“ — un număr de aproape 200 persoane, cari au primit atât bani de cheltuielă cât și bilete necesare de călătorie dela membrii de familie, cari se aflau deja în America, ceea ce probază, că emigranților le merge foarte bine dincolo de Oceanul atlantic. Noi din parte-ne dorim ca această stare de lucruri să nu se schimbe și ca emigranților să le mergă cât se poate de bine, pentru ca să poată trimite mulți bani și cât de multe bilete de drum contraților lor din lumea cea veche.

—x—

O telegramă din Viena cu data 13 August comunică: Poliția vieneză face astăzi minuțioase cercetări pentru a descoperi unde se află acum d-nul Urdăreanu, președintele tribunalului de comerț din Craiova, care a sosit aci, făcându o călătorie de plăcere. D-nul Urdăreanu, care descinsese la hotelul orașului (Stadt hotel), a plecat la 27 Iulie din otelul spunându că merge să viziteze diferitele stabilimente publice ale capitalei pe care dorește să le studieze. Până azi d. Urdăreanu încă nu s'a întors, totuși nu se crede să i se fi întâmplat vre-o nenorocire.

—x—

La încheierea ffoii am primit dela un distins confrate din România, care a luat parte la petrecerea arangeată aci în Brașov Sâmbătă seara de către studenții români academici de aci, o interesantă descriere a impresiunilor sale, ce din lipsa de spațiu o vom publica în numărul de mâine.

—x—

Excursiune la Constanța și Constantinopole. Biuroul de călătorii din localitate (Strada vamei No. 10) aranjează o călătorie de plăcere de aci la Constanța și retour, precum și până la Constantinopole și retour, cu prețurile cele mai posibile reduse. Drumul de aci la Constanța și retour costă 60 fl.; ér de aci până la Constantinopole și retour costă 120 fl. În aceste prețuri foarte

reduse nu se cuprinde numai plata pentru dus și întors, ci totodată și întreaga găzduire și mâncare conformă cu programa. Călătoria se face pe calea ferată cl. II-a, ér pe vapor cl. I. Durata întregii excursiuni, până la Constanța și retour, e de 5 zile, cu staționarea în Sinaia, București și Constanța. Până la Constantinopole și retour durata e de 10 zile cu staționarea în Sinaia, București, Constanța, Constantinopole, Ruse și Giurgiu. În privința găzduirii și de ale mâncării se îngrijește la cele mai bune hoteluri și restaurațiuni. Călătoria pe Marea Neagră se face pe marele vapor al Lloydului. Plecarea la Constanța și Constantinopole se face deodată la 31 August a. c.

Diferitele circumstanțe ce se prezintă la această ocaziune ca: prețurile cele mai cu puțință reduse, căldurile scăzute, călătoria cu marele vapor al Lloydului prevădută cu restaurațiuni eminente, Marea cea complet liniștită, multele priveliști admirabile, vor anima pre mulți la participarea acestei călătorii de plăcere.

„Romaenische Revue“, pol. lit. Zeitschrift. Direction: Resicza. Banat Herausgeber Dr. Cornelius Diaconovich. Heft VIII. pro August 1887 (III. Jahrg.) Inhalt: Die gr. or. romanische Kirche in Ungarn und Siebenbürgen. — Rundschau. (Die Romänen haben und drüben. — Vom Culturverein. — Sachsen und Rumänen. — Die romanische Nationalität im ungar. Staate. — Der Ausflug des ungarischen Schriftstellervereins nach Siebenbürgen. — Irredentistisches.) — Dunăre Voinicul. Eine romanische Volkssage erzählt von P. Ispirescu, deutsch von Alexander Diaconovich. — Geographisches über Siebenbürgen, die Moldau und Walachei aus dem Jahre 1597. — Die Chronik des ungarischen Königs Ladislaus Cumanus ad redacendos Cumanos fugitivos. (Ein in der Geschichte Ungarns, so wie in der Geschichte der Nachbarländer verschwiegenes historisches Factum.) Von Sim. Manguica. (Forts.) — Literatur. („Die romanischen Gesetze und ihr Nexus mit dem byzantinischen und slavischen Recht“ von Dr. J. L. Pié. — „Zur Geschichte der Bucovina“ von Dr. D. Onciul. — „Pädagogicum in Arad“ von J. Vuia.)

Istoria românească pe ungurese.

„Néptanítok lapja“ în nr. 61, din 30 Iulie a. c., în rubrica: „Evenimentele din și afară de țară, scrie următoarele:

„Societatea istorică din Deva și-a ținut adunarea sa generală cu bun succes. Intre multele-i obiecte cel mai interesant a fost „Epoca Huniadeștilor“ de Dr. Csanky Dezső. Ioan Huniade (Corvin) — după disertant — n'a fost de origine maghiară; el a fost descendent al Valahilor și sânge slav (?) a circulat prin vinele lui; părintele lui fiind soldat, l'a crescut în giurul familiei regesci; apărarea religiei creștine, învingerea Turcilor păgâni au fost însușitorii curajului său, ca guvernator a făcut multe donațiuni, ca domn cu influență a esoperat multe dăruri regesci, înmulțind astfel posesiunile nemeșesci independente.

Poseșiunile străbune ale familiei Huniade au fost Huniádóra și Deva, ce le-a obținut dela regele Sigismund. Documentul de donațiune și astăzi se păstrează în archiva țerei. Cea mai interesantă parte a discursului a fost: despre incolatus-ul valach. Olachii s'au Românii de astăzi în evul de mijloc se numiau Valachi și ca păstori de vite au străbătut dela o pă-

șune la alta tot mai spre nord de către peninsula balcanică, în veacul al XIII. Străbateră lor urma neîntrerupt. Într'aceea s'au ivit pe terenul Europei și Turcii. Regii maghiari spre a spori puterea națiunii maghiare, și-au dat silința se câștige pe Valahii vagabunți (kobor), cari s'au și domiciliat (stabilit), ba au început a cultiva și pământul și despre coloniile lor se face amintire în veacul al XIV, ca aparținători proprietăților nemeșesci. Urmează apoi războaiele crâncene dintre Turci și Maghiari. Valahii se portă cu cea mai mare vitejie sub stindardele regilor, se fac părtași grațiilor regesci și de aci încolo începând, aflăm mulți valahi ridicați la rangul de nobil. Una dintre familiile valache ridicate la nemeșă a fost și cea a Huniadeștilor.

Totu vechiul cântec unguresc — care și-a trăit traiul, — că noi am venit peste ei. Dér adevărul totu trebuie să nvingă; i-a făcut deocamdată să recunoască descendența valahă a lui Ión Huniade Corvinul... deși cu câteva picături de sânge slav. Asta provine de acolo, că Ungurul, sciindu-se pe sine crocit, nu poate cuprinde cu mintea lui curățenia de sânge a altui neam.

Dela întrunirea Someșurilor, 13 Aug. 1887.

În Sâmbăta din 6 I. c. II. Sa Episcopul Gherlei dl. Ioan Szabo a vizitat în societatea domnilor avocați Grigore Stețiu și Augustin Munteanu orașul Deșiu — cercând locul mai acomodat pentru stabilirea sa, a catedralei și a seminarului — cu intențiune de a se așeza în acest oraș, centrul municipiului Solnoc-Dobăcei.

II. Sale îi plăcu locul dintre ape, respective între poduri, unde se țin târgurile de vite.

Subscrierea acțiunilor la institutul de credit și economii „Someșana“ necompletându se în cele 2 luni trecute, termenul subscrierilor s'a prelungit încă cu 2 luni până la 1 Octomvre a. c. până când se primesc încă subscrieri la dl. Teodor Mihali, directorul institutului, avocat și proprietar în Deșiu.

Adunarea desp. XII ală „Asociațiunii transilvane pentru literatura și cultura poporului român“ nu se poate ține în estă timp din cauza împrejurărilor vitrege esistente. Dacă se nu se celebreze cum se cuvine, mai bine se nu se țină — cum nu s'a putut ține în anul 1885, — der apoi cu atât mai bun succes s'a ținut la Ciachigărbu în anul 1886. Nu vrem a preveni și inculpa pe nimeni dintre cei competenți; de cerul ca cel puțin în 1888 să se poată serba amintita adunare a desp. 12 în Ieanda, așa cum o preinde însăși cauza, promovarea literaturii și culturii noastre!

În adunarea extraordinară a municipiului Solnoc Dobăcei, ținută eri în 12 I. c., s'a ales comisiunea întregă care, la invitarea din vecinul comitat, sub presiunea prefectului se selute pe Maiestatea Sa Impăratul și Regele cu ocaziunea venirii sale la Clușiu.

Totu atunci s'au ales cu 26 din 34 voturi (membrii prezenți) ca membru în comisiunea administrativă dl. Augustin Munteanu, avocatul.

S'a votat pentru a se adauge de două părți la polul clădit în anul trecut peste apa Someșului-mare cai de umblat (gyalogjarda) încă 16,500 adică șesepredece mii 500 fl. v. a. (nu 165,000 cum s'a scris într'un nr. ală „Gazetei“ din erore.)

Șireganul.

FOILETONU.

(28)

Misterele Venetiei.

de Edouard Didier, traducere de Ioan S. Spartali.

XI.

Inteția victimă.

— Tu esci, Ricardo? întrebă ea.
— Da, eu sunt! răspunse o voce slabă.
Într'o clipă Fiametta fuse lângă gondolier și-l și luă în brațe.
— Esci rănit? îl întrebă.
— Da.
— Unde?
— Colea la umărul drept.
— Greu?
— Nu creșu; cuțitul a lunecat pe os și cred că o să mă pot scula.
— O Dumneșule! dizea Fiametta frângându-și mâinile.
— Aide, nu te măhni, poți că nu este nimic.
— Creșu? Adevărat?
— Da, însă sunt prea slab, am pierdut mult sânge!... răspunse gondolierul. — Ecă!.. ai găsit brul meu? Ațu mai bine, să-mi legi rana cu el, pentru ca să am putere să îți spună ceea ce trebuie să știi.

Fiametta desfăcu într'o clipă umărul gondolierului. Sângele curgea șiroiu din rană. Din pricina acesta i se sleiau puterile lui Ricard. Fiametta își smulse batista dela gât și i-o puse pe rană pentru ca să nu-l șgărie brulul. După aceea legă pe d'asupra cu brulul așa ca să oprescă sângele d'a mai curge.

Pansamentul acesta îl făcu într'o clipă. Pe când Fiametta îl pansa astfel, gondolierul închise ochii și-i dizea:

— O! Fiametta! draguța mea Fiametta, m'aș lăsa să mă omore în tote zilele numai de dragul d'a fi pansat de mânușitele tale.

— Tac! îi dize camerista puindu-i mâna pe gură.
— Der ce faci? Mi se pare că sunt în paradisu, unde m'au dus angerii pe aripele lor radiose.

— Esci mai bine?
— Adică sunt foarte bine.
— O să ai putere să vorbești?
— Cred.

— Vorbesce d'ér și fi scurt, fiind că cei, pe cari îi iubim noi sunt în primejdia de morțe, nu i adevărat?
— Da, dize gondolierul cu o voce surdă.

— Haide, spune! dize Fiametta, aplecându-se.

— După ce m'ai lăsat — dize Ricardo — nu trec mult și prinșeu, din întâmplare, o consfătuire a podestatalui cu complicele său Bartolomeo

— Mă temeam eu de una ca asta... Au mai uneltit ér ceva? dize Fiametta.

— Ceva așa de mișese, cum nici cel mai stri-

catu omu nu-și poate inchipui. Luntrea, ce trebuie să ducă pe miri dela Isola Bella până la Peschiera are unu capacu pe care tâlharii au să-l deschidă îndată ce se vor afla la mijlocul apei.

— Așa că nenorocirii tineri?...
— Voru peri ineați în lacu, decă nu vei ajunge tu la vreme ca să-ți scapi.

— Cum să faci?
— Ascultă! Am eu o luntre pe care o ascunsem numai ca măsură de pază, în richișu, la câți va pași d'aci. Ai s'o găsești numai decatu și poți pleca într'insa.

Tu esci fată de pescaru, Fiametto, esci voinică și-ți mai aduci aminte cum să visleză.

— Da, da, veți bine, potu visli; d'ér pe tine, dragul meu Ricardo, nu pot să te lasu aci singuru, într'ast felu de stare!

— Aș! Ce'mi pașă de mine! Ei mai nainte de ori ce! Decă o fi să moru, voiu muri pomenindu numele țeu. Morțe ml-ar fi mai dulce.

— O, ce inimă bună! nu! n'ai să mori! Ne-am înțeles! eu plec. Dér mai întâiu spune-mi cine te a înjunghiat.

— Podestatalu.

— Ér elu!

— Ér elu! După ce hotărise planul cu Bartolomeo, se despărțiră ca să se întoră la castelu. Eu m'apropiasem și înhățasem pe sergentu, pe care vream

Agricultura în Germania.

O excursiune agricolă făcută la Rosalia 1884 în provincia Sacsonia.
(Urmare.)

Ocele și industria dela Stassfurt.

Orașul Stassfurt cu dreptul cuvântu pôte fi numit un oraș american, nu că doră ar fi fost întemeiat de nisce Americani, ci din cauză, că din neînsemnătatea, în care era, putu se se ridice în mod gigantic în cursu de câțiva ani; anume pe la anii 1850—56 era încă un orașel cu totul neînsemnat, încât abia avea 4—5000 locuitori, și așl din cauza ocelor sale de sare a devenit unul din cele mai însemnate centre ale industriei germane, și nu mai puțin de 31 fabrici stau una lângă alta pe o suprafață de câteva hectare și nutrește o populațiune de 40,000 suflete. Ocele de sare sunt cunoscute de multu, dăr exploatațiunea loru datăză numai de pe la anul 1860, și anume din cauza materiilor străine ce conține sarea; ea niciodată nu putea fi întrebuințată pentru necesitățile bucătăriei și consumațiunea umauă, ăr purificarea ei de acelea și înlăturarea straturilor de săruri diverse — Abraumsalze — ce erau suprapuse, consta în genere mai mult decât era valoarea ei intrinsecă.

Însă când ilustrul chimist lustus Liebig și alți învățați și chimiști agricoli dovediră, că contrar opiniei lui Albert Thaer, părintelui agriculturii științifice, plantele nu se nutresc din huma — Humus — și gunoiu ca atare, ci numai din unele elemente, cari se află în ele și se degagează (desfecă) prin descompunerea lor, seu, cu alte cuvinte, huma și gunoiul au numai un rol de intermediator — și cari se allă și în alte materii organice și anorganice, și anume: fosforul în oșe, apoi în mineralele numite fosforite*) și apatite, varul (calcea) în pără vâroasă și în margă, apoi în combinațiune cu acidul sulfuric, ca gips; potașa — Kalium — în diferite petrii și minerale ca feldspath, în cenușa de lemn și cu deosebire în unele combinațiuni ale sărei dela Stassfurt și Kalusz (Galiția); azotul în Guano (depozit de gunoiu de paseri marine de mii de ani) și în nitratul (salpătra) de Chili etc. și din cari materii totu așa de iute se potu desface — descompune — ca și din gunoiu, că prin urmare acelea se potu înlocui cu totu același folosul în Stassfurtului. Căci ceea ce recomandau chimiștii pentru îngrășarea pământului — Abraumsalz-ul — tocmai aceea forma pân'aci materia murtă, pedica de utilizare, în sarea dela Stassfurt, și care trebuia înlăturată, și deci, în locu de a mai încerca costisitoarea și anevoioasă purificațiune, pentru a o face potrivită pentru consumațiunea omenescă, deodată începură exploatarea ei pentru îngrășarea pământului și pentru vite, și deci în curându usinele se ridicau una după alta, cari se prefacă materiile brute în Chlorkali, cari se întrebuințază la fabricarea de potassă și pentru gunoiera pământului.

Mai înainte însă se aruncăm o mică privire asupra formațiunii geologice din Stassfurt. De ordină sarea gemă se compune numai din două elemente: Chlor și Natrium seu cu formula chimică Cl Na, ăr mai rară ea mai conține și amestecături de gips și de argilă. În cea dela Stassfurt însă pe lângă acesta (Cl Na) și anume în straturile de deasupra se mai află și unele combinațiuni și variațiuni ale sărei în cari elementul Natrium este înlocuit prin Kalium, un element, care-i este foarte apropiat, seu chiar și prin altele. Cele mai multe din aceste

minerale sunt combinațiuni de Chlor (Cl), Kalium (K), Magnesium (Mg), Natrium (Na), Calcium var (Ca) acid sulfuric (H₂ SO₄) și Bor (B) în diferite proporțiuni.

Sarea gemă însăși este intreruptă și brădată prin diferite vine subțiri de gips (Ca SO₄+2H₂O), de Anhidrită (Ca SO₄) și de argilă. Ele tôte sunt produsele apei de mare, din cari s'au cristalisat. Căci întregu basenul acela, care cuprinde orașele Alt Stassfurt, Neu Stassfurt, Leopoldshall, Ludwigshall, Westeregeln, Aschersleben etc., a formatu cândva o mare seu mai bine dăsu un golț de mare, care prin ôrcari șguduituri și revoluțiuni interne ale pământului, fiindu cu totul despărțită de cealaltă, ăr cantitatea de apă, ce o perdea prin evaporatiune, fiindu mai mare decât cantitatea de apă, ce o primea dela riurile, ce se vârsau în ea, apa ei începuse se impuțineze, și se devie din ce în ce mai concentrată, încât sarea din ea putu se se cristalizeze depunându-se unu strat peste altul, până în decursu de seculi, apa se evaporisă cu totul și fundul mării cu timpul deveni uscatu. Ajungându concentrațiunea apei unu grad de destul de înaintat, a începutu se se cristelizeze mai întâi sarea gemă (Cl Na), care se disolva cu greu; apoi primăvera și toamna și pe timpul de ploii, venind ărași mai multă apă, și unele din riurile afluențe la inundațiuni și re-ărsări multu noroiu — argilă, se altele ce veneau din formațiuni de varoasă și de gipsu aducându aceste materii și fiindu temporar o mai mare cantitate de apă în unele părți, sarea deja cristalisată o dissolve, pentru ca la o nouă scădere a ei prin evaporisare se se cristelizeze din nou și combine cu aceste materii — ca vergi de Anhidrită, de sare argilosoasă etc. Mai târziu scădându apa din ce în ce mai tare, fură silite se se precipite la fund și elementele, cari se disolvă ușor, ca Magnesium, Kalium etc., cari așl pe tôte le găsimu deasupra, până în fine apa secă cu totul.

Acelaș fenomen vedem se vârsându-se și în țăile noastre cu 2 mări: Marea caspică și Marea murtă. În Marea murtă nivelul apei e cu multu mai jos decât alu celorlalte mări, cu vro 60 metri mai jos decât alu Mediteranei — ăr apa ei scade în continu și a ajunsu deja unu atare grad de concentrațiune, încât în ea nu mai pôte se se existe nici o ființă seu plantă vegetabilă, și nici cei ce se scaldă, nu pot se se cufunde. Dăru s'ar cerceta fundul ei, de siguru acolo s'ar putu face studii escelente asupra progresului cristalizațiunii sărei în Stassfurtul vechiu sărurile, cari conțin Kalium — Abraumsalze — începă la o adâncime de 816 urme și continuă până la o adâncime de 974 urme, unde apoi începe sare gema în straturile foarte puternice, a căroru grosime încă nu e cunoscută, ba la sondagiile făcute până acum, până la o adâncime de 2000 urme încă nu s'au putut da nici de părțile orizontale ale sărei — Liegende — ci tôte au fostu numai în straturile înclinate — Hangende —. În partea onei care aparține ducatuului de Anhalt, sărurile Kali-ferre se găsesc deja la o adâncime numai de jumătate din cea amintită susu.

Între sărurile Kali-ferre — Abraumsalze —, se află vro 10 minerale diferite, în cari Natrium este înlocuit prin Kalium seu Magnesium, și dintre cari cele mai importante sunt 5: Polyhalita, Grugita, Carnallita, Sylvina și Kainita, și ărași dintre ele numai 4 se întrebuințază pentru fabricațiunea de îngrășăminte, 3 Kali-ferre: Garugita, Carnallita și Kainita, și 1 fără Kali Kieserita. (Va urma.)

Raportu polițienesc. ăr după amădi i s'a furat unu cărașu din Vâlcele din carul seu, ce se oprise în Tergul-Cailor, o haină. Bănuiala cade pe ălerul Vasile Bidu, deja cunoscutu poliției.

— Atunci dăr potu s'ajungă la vreme. La revedere. Ricardo! speră se te vedu curându.

— La revedere, drăgulița mea
Camerista făcuse câțiva pași ca se plece, când gondolierul o opru cu unu gestu.

— Ce mai vrăi? îl întrebă ea.
— Ascultă! dăse Ricardo vorbindu încet, cu urechia lipită pe pământu.

— Ce este? întrebă și Fiametta totu încet.

— Au mersu mai iute decât credeam... Audu lopețile cum bată apa în cadență... Trece luntrea pe dina-intea malului din partea acesta. Plecă, Fiametto, și roga pe Dumnezeu să omeniloru cinstiți, ca se-ți vie într'ajutoru și se-ți dea puteril!

— Mă ducă! dăse Fiametta.
Fata se plecă pe gondolieru și-lu sărută pe frunte.

Pentru întâia oră îl sărută ea pe logodnicul seu.
— Dragul meu iubit, te lasă aci singur și rănit! dăse ea cu o voce dulce.

— Nu sunt singur! dăse gondolierul.—Veđi bine că Providencea mă îngrija, de vreme ce te-a adus aci.
— Ș'apoi, ei mai nainte de orice!

— Da! ai dreptate, Ricardo; alergu se-ți scapă seu se moră împreună cu dășii! dăse Fiametta.

(Va urma.)

În noptea de 13 spre 14 l. c. s'a pierdut pe șeaua dela Sâmpetru până la Brașov unu ceasornic de aur bătătesc, și ăr se ră pe șosăua dela Vâlcele până la Brașov o pălăria sură bătătescă de paie fine. Așl-torii obiectelor se binevoiescă a preda obiectele la căpitănatul orașenesc.

Ultime sciri.

ȘISTOV, 13 Augustu. — Prințul cu miștrii și regenții au fostu primiți cu urale de marea mulțime. La vorbirea primarului, prințul a răspuns în limba bulgară. S'a datu o masă la care s'au ținutu toast pentru „mântuitorul Bulgariei“, la care acesta a răspuns bulgăresce. Din Șistov prințul a plecatu la Ternoza.

Ternoza, 13 Augustu. — Principele Ferdinand a sositu aci puțin după 8 ore seara. Primirea a fostu splendidă.

Dare de sēmă,

asupra contribuțiilor incurse cu ocaziunea petrecerii de văr, ținută în 11 Iuliu n. c. în școlău școlăloru românești gr. cat. din Teuș.

(Fine.)

Elena Lazaru 1 fl., Ioan Pușcașu 50 cr., Gregoriu Sirbu 1 fl., Ioan Cașortianu 1 fl., Familia Marcicu 2 fl., Paroch Botianu 1 fl., Efredu Rațu 2 fl., Ana Dubleșu 1 fl., Ioan Munteanu 1 fl., Teofilu Ciortea 1 fl., Amalia Stanu 1 fl., Nagy Lajos 1 fl., Uvages Esti 50 cr., Efredu Kis 1 fl., Teodoru Staiu 1 fl., Ciriacu Rațu 1 fl., Maximu Piposu 50 cr., Simionu Munteanu 1 fl., Alimpiu Barbu 1 fl., Nicolau Bretoiu 1 fl., Marina Domșia 1 fl., Ioan Frăncu 1 fl., Nicolau Coman 1 fl., Ioan Popescu 1 fl., Slatcovici Iacint 1 fl., Maria Popu 1 fl., Iacobu Lucaciu 1 fl., Antoiu Popu 1 fl., Iacobu Lucaciu 1 fl., Antoniu Popu 1 fl., Ioan Bescheri 1 fl., Ujvari Daniel 1 fl., Iosifu Bisbach 1 fl., Simionu Lucaciu 1 fl., Nicolau Mihailă 70 cr., Iuliusu Popu 1 fl., Kis Elek 50 cr., Nicolau Crișianu 50 cr., Iacobu Popa I. Gligoru 1 fl., Gavrilă Staiu 50 cr., Szasz Iozsef pretore sup. 2 fl., Iulianu Munteanu 50 cr., Simionu Salomonu 1 fl., Iacobu Munteanu 1 fl., Horăth Géza 50 cr., vėduva Izvorschi 1 fl., Alexandru Zugravu 50 cr., Bartok Gergely 50 cr., Toth Venczel 1 fl., Gidali Moricz 1 fl., Ana Stanu 50 cr., Fried Ignatz Iozsef 50 cr., Gregoriu Munteanu 1 fl., Leopold Fried 2 fl., Ioan Rațu 1 fl., Dariu Popa 1 fl., Traianu Timișiu 50 cr., Alb Sandor 50 cr., Valter Karoly 1 fl. 50 cr., Tripammer Iozsef 50 cr., Georgiu Comșia 1 fl., Sulez Daniel 1 fl., Dr. Boer Ienő 1 fl., Kraft Sandor 1 fl., Rosenthal Samuel 60 cr., Ioan Roșu 50 cr., Amalia Toth 50 cr., Rozenthal Mihaly 50 cr., Aureliu Popu 50 cr., Zaharia Lucaciu 50 cr., Marschalko 50 cr., Iosifu Scurtu 1 fl., Bagai Miksa 50 cr., Stefanu Crișianu 2 fl., Andreiu Ludovicu 1 fl., Gligoru Gliga 1 fl., N. H. 1 fl.

Sumă 136 fl. 40 cr., din care subtragându-se spesele de 56 fl. 22 cr. Resultă venit curat 80 fl. 18 cr.

Teuș, 14 Iulie 1887.

Stefanu Crișianu
președinte.

Stefanu Bretoiu
actuar.

Gregoriu Belanu
subcassar.

DIVERSE.

Colera. — Din Triestu se anunță: Raportul oficial alu consulatului austriac din Bombay, pe Iulie, cătră autoritatea maritimă de aci dăce: În decursul unei săptămăni au fostu în Bombay numai 6 casuri de colera. Însă scirile din provincie sunt teribile. Într'o săptămăna s'au înregistrat în districtul Tholapore 548 casuri, 214 decesuri; în districtul Khandash 463 casuri, 217 decesuri; în Ahmednagar 522 casuri, 221 decesuri; în Bijapope 210 casuri, 107 decesuri; în Baronda 59 casuri 17 decesuri; în Satara 1050 casuri, 433 decesuri. Din celelalte părți ale Indiei orientale, afară de Benares, unde colera bătuc asemenea, se anunță numai casuri sporadice. — Din Chili se anunță: După statistica oficială au murit în primul semestru 1887 în republica Chili 10,200 persoane. Brasilia și republicele din America de sud voru ține în curându unu congresu în Lima, spre a lua măsuri contra întinderii colerii.

Unu clubu escentricu. — La Londra toți au cluburile lor; există chiar clubul celor cu câte 6 degete la fiă-care mână (The sixfingered Club) Săptămăna trecută, presiul clubului celor cu câte 6 degete a citit unu raportu statisticu asupra societății lor, în care a anunțat, că există în lume 2173 persoane cu câte 6 degete la fiă-care mână, 431 cu câte 7 degete și o persoană în Madagascar, care are 8 degete. Elu a adăugat că s'au luat măsuri pentru a se publica note de musică pentru piano pentru musicanții cu câte 6 degete; această anunțare a fostu primită cu cel mai viu entuziasm.

Numere singuratiche din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potu cumpăra în totungeria lui I. GROSS, și în librăria d-lui Nicolae I. Ciurcu.

Editoru: Iacobu Mureșianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Mureșianu.

să-lu sugrumu, când blestematul de podestatu, care, seu că și-a luat sēmă, seu că a auditu șgomotu, se întorse și mă lovi pe la spate.

— Grozăvia!

— Lovitura a fostu așa de grozavă și datu la locu așa de bun, încât podestatul își inchipui negreșit, că mă omorise. Ideea asta imi trecu ca fulgerul prin cap și cădui jos gemându ușor. Nu știu ce instinctu imi spunea, că, dacă vrău se scapă de murtă trebuie să mă prefacă murtu.

— Și până când am venit eu ai statu totu în locu unde te lovise?

— Ba nu. Abia se depărtară podestatul cu Bartolomeo și mă sculai și eu... după ce-mi legasem cum putusem rana cu briul și fugi spre locul de imbarcare.

Însă n'avusei putere. Briul se desfăcu și-lu perdui. Sângele curgea șiroi din rană, ... cădui ăr și leșinai, în locul unde m'ai găsit.

— O! scumpe, scumpe Ricardo! Dăr minutele sunt seculi. Nu cređi și tu că stăpăniștri trebuie să se fi înbarcatu?

— Speră că nu.

— Luntrea, pe care am lnat'o și pe care am ascuns'o în richișu, n'avea din fericire lopeți. Luai lopețile dela luntrea pregătită pentru ca să ducă pe miri și au fostu siliți prin urmare să caute alte lopeți. Așa că au întârziat negreșit trei pătrare de cėsă.

Bursa de Valuta
din 13 Augustu st. n. 1887.

Rentă de aur 5%	100.60	Bonuri croato-slavoave	104.75
Rentă de hârtia 5%	87.45	Despăgubire p. diama de vinu ung.	100.50
Imprumutul căilor ferate ungare	150.50	Imprumutul cu premiu ung.	122.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (1-ma emisiune)	98.—	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	123.45
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (2-a emisiune)	—	Rentă de hârtia austriacă	81.60
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (3-a emisiune)	114.40	Rentă de arg. austr.	82.90
Bonuri rurale ungare	104.50	Rentă de aur austr.	112.90
Bonuri cu cl. de sortare	104.25	Losurile din 1860	136.—
Bonuri rurale Banat-Timșu	104.25	Acțiunile băncel austro-ungare	884.—
Bonuri cu cl. de sortare	104.25	Act. băncel de creditu ung.	285.25
Bonuri rurale transilvane	104.50	Act. băncel de creditu austr.	282.30
		Argintul — Galbin	—
		impărătesc	5.99
		Napoleon-d'ori	9.98
		Mărci 100 imp. gerin.	61.77
		Londra 10 Livres sterlinge	126.15

Bursa de Bucuresti.

Cota oficială dela 1 Augustu st. v. 1887.

	Cump.	vend.
Rentă română (5%)	92—	92 1/2
Rentă rom. amort. (5%)	94 1/2	95 1/2
convert. (6%)	89—	89 1/2
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	34 1/2	36—
Credit fonc. rural (7%)	104 1/2	105 1/4
" " (5%)	89 1/2	90 1/4
" " urban (7%)	103 1/4	103 1/2
" " (6%)	93 1/4	94 1/2
" " (5%)	87 1/2	87—
Banca națională a României 500 Lei	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
" " Națională	—	—
Aurū contra bilete de banca	14 1/2	15 1/2
Banconote austriace contra aurū.	2.01	2.02

Cursu piței Brașove

din 15 Augustu st. n. 1887

	Cump.	Vend.
Banconote românești	8.58	8.62
Argint românesc	8.55	8.60
Napoleon-d'ori	9.96	10.00
Lire turcesc	11.22	11.28
Imperiali	10.20	10.26
Galbeni	5.92	5.97
Serisurile fonc. Albina 6%	101.—	102.—
" " 5%	98.—	99.—
Ruble Rusesci	108.—	109 1/2
Discontulū	7—10%	pe anū.

Carne efină.

Incepëndu cu ziua de mâne 4 (16) Augustu a. c. se va vinde la subscrisulū:

Carnea de vită 1 Kil. 32 cr.

Carnea de porcū 1 Kil. 38 cr.

STEFAN BUREȚEA,

Strada Teatrului Nr. 7.
sub podulū batușilorū.

Avisu d-lorū abonați!

Rugămū pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei sē binevoiascā a scrie pe cuponulū mandatului postalū și numerii de pe fāșia sub care au primitū diarulū nostru până acuma.

Domnii ce se abonezā din nou sē binevoiascā a scrie adresa lāmuritū și sē arate și posta ultimā.

Dēcā se ivescū iregularitāți la primirea diarulū onor. abonați suntū rugați a ne încunosciița imediatū prin carte postale, ca în cātū depinde dela noi, sē se delātoreze. **ADMINISTR. „GAZ. TRANS“**

Sosirea și plecarea trenurilor și postelorū în Brașovū.

I. Plecarea trenurilor:

1. Dela Brașovū la Peșta:

Trenulū de persōne Nr. 307: 7 ore 20 de minute sēra.
Trenulū mixtū Nr. 315: 4 ore 01 minutā dimineța.

2. Dela Brașovū la București:

Trenulū acceleratū Nr. 302: 5 ore 37 minute dimineța.
Trenulū mixtū Nr. 318: 1 orā 55 minute dupā amēdi.

II. Sosirea trenurilor:

1. Dela Peșta la Brașovū:

Trenulū de persōne Nr. 308: 9 ore 46 minute inainte de amēdi.
Trenulū mixtū Nr. 316: 9 ore 52 minute sēra.

2. Dela București la Brașovū:

Trenulū acceleratū Nr. 301: 10 ore 12 minute sēra.
Trenulū mixtū Nr. 317: 2 ore 32 minute dupā amēdi.

A. Plecarea postelorū:

- a) Dela Brașovū la Reșnovū-Zērnesci-Branū: 12 ore 30 min. dupā amēdi.
- b) " " " Zizinū: 4 ore dupā amēdi.
- c) " " " Sēcuiime (S. Georgi): 1 orā 30 minute noptea.
- d) " " " Fāgārașū: 4 ore dimineța.
- e) " " " Sācele: 4 ore dimineța.

B. Sosirea postelorū:

- a) Dela Reșnovū Zērnesci-Branū la Brașovū: 10 ore inainte de amēdi.
- b) " Zizinū la Brașovū: 9 ore a. m.
- c) Din Sēcuiime la Brașovū: 6 ore sēra
- d) " Fāgārașū la Brașovū: 2 ore dimineța.
- e) " Sācele la Brașovū: 6 ore 30 minute sēra.

Publicațiunile „CANCELARIEI NEGRUȚIU,”

— GHERLA — SZ. UJVÁR. —

AMICULŪ FAMILIEI. Diarū beletristicū și enciclopedicū-literarū cu ilustrațiuni, Cursulū XI. — Apare in 1 și 15 di a lunei in numeri de cāte 1 1/2—2 1/2 cōle cu ilustrațiuni frumōse; și publicā articlii sociali, poesiā, nuvele, romanuri, suvenirū de cālătoriā ș. a. — Mai departe tractēzā cestiuni literare și scientificē, cu reflesiune le cerințele vieței practice; apoi petrece cu atenziune vieța socialā a Romānilorū de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiuni din patriā și strāinātate; și prin umorū dulce și satirā alēsā nisuesce a face cāte o orā plăcutā familiei strivite de grijele vieței; și peste totū nisuesce a intinde tuturorū indiviđilorū din familiā o petecere nobilā și instructivā. — Prețul de prenumerațiune pe anulū intregū e 4 fl. pentru Romānia și strāinātate 10 franci — lei noi, plătibili și in timbre postalī.

PREOTUL ROMÂN. Revistā bisericească, scolasticā și literarā. Cursulū XIII. — Apare in broșuri lunare de cāte 2 1/4—3 1/4 cōle; și publicā articlii din sfera tuturorū sciințelorū teologice și intre acestia mulțime de predice pe dumineci, serbātorū și diverse ocaziuni, — mai departe studii pedagogice, didactice și scientificē-literarī. — Prețul de abonamentū pe anulū intregū e 4 fl. — pentru Romānia 10 franci — lei noi, plătibili și in bilete de bancā și in timbre postalī.

A se adresa la „Cancelaria Negruțiu in Gherla — Szamosujvár, unde se mai aflā de vēndare și urmātorele cărți:

Puterea amorului. Nuvelā de Paulina C. Z. Rovinarū. Prețul 20 cr.

Idealulū pierdutū. Nuvelā originalā de Paulina C. Z. Rovinarū. Prețul 15 cr.

Opera unui omū de bine. Nuvelā originalā. — Continuarea nuvelei: „Idealulū pierdutū” — de Paulina C. Z. Rovinarū. Prețul 15 cr.

Fontāna dorului. Nuvelā popularā de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codrenu craiulū codrului. Baladā de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Elū trebuie sē se însore. Nuvelā de Maria Schwartz traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sēu Nunta fatalā. Schiță din emigrarea lui Dragoșū. Nuvelā istoricā naționalā. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narāțiune istoricā dupā Wachsmann, de Ioanū Tanco. Prețul 30 cr.

Probitatea in copilăria. Schiță din sfera educațiunei. Dupā Ernest Legouvé, membru alū academieii. francese. Prețul 10 cr.

Barbu cobzarulū. Nuvelā originalā de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Hermann și Dorotea dupā W. de Goethe, traducțiune liberā de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia in Aulida. Tragediā in 5 acte, dupā Euripide, tradusā in versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantulū. Comediā in 5 acte, dupā Augustū Kotzebue tradusā de Ioanū St. Șuluțū. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publicā ținutā in salele gimnasiului din Fiume prin Vincetiū Nicorā prof. gimnas. Cu portretulū M. S. Regina Romāniei. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unū volumū de 102 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redusū (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafirū și vioarele, poesii populare culese de Ioanū Popū Reteganulū. Unū volumū din 14 cōle. Prețul 60 cr.

Tesaurulū dela Petrosa sēu Cloșca cu puii ei de aurū Studiu archeologicū de D. O. Olinesdu. Prețul 20 cr.

Apologiā. Discusiuni filosofice și istorice maghiare privitore la Romanī, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulū Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbei romānesci in vorbire și scriere invederitā și aprețiatā de Dr. Gregoriu Silași. (Opū completū) Broșura I. II. și III. Prețul broș. I. II. cāte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tōte trei impreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Sāteanului Romānū Cartea I. II. III. IV. cuprinđendū materii forte interesante și amuzante. Prețul la tōte patru 1 fl., cāte una deosebitū 30 cr.

Biblioteca familieii. Cartea I. cuprinde materii forte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colecte de Recepte din economiā, industriā, comerciū și chemiā, pentru economi, industriași și comercianți. Prețul 50 cr.

Economiā pentru scōlele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Indreptarū teoreticū și practicū pentru invēțământulū intuitivū in folosulū elevilorū normalī (pre-

parandiali), a invēțatorilorū și a altorū bārbați de scōlā, de V. Gr. Borgovanū, profesorū preparandialū. Prețul unui esemplarū cu porto francatū 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura nōstrā pedagogicā abia aflāmū vre-unū opū, intocmitū dupā lipsele scōlelorū nōstre in mēsurā in care este acesta! pentru aceea ilū și recomandāmū mai alesū Directorilorū și invēțatorilorū ca celorū in prima liniā interesati.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Romāni. De Vas. Gr. Borgovanū. Prețul 15 cr.

Manualū de Gramatica limbei romāne pentru scōlele poporalī in 3 cursuri de Maximū Popū profesorū la gimnasiulū din Nāsēudū. — Manualulū acesta este aprobatū prin Inaltulū Ministerū de cultū și instructiune publicā cu rescriptulū de dato 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețul 30 cr.

Nu mē uita. Colectiune de versuri funebrale, urmate de iertāciuni, epitafiā s. a. Prețul 50 cr.

Carte conducētore la propunerea calculārei in scōla poporalā pentru invēțatorū și preparanđi. Broș. I. scrisā de Gavrilū Trifu, profesorū preparandialū. Prețul 80 cr.

Cele mai eține cărți de rugāciuni.

Mārgăritarulū sufletului. Carte bogatā de rugāciuni și cāntări bisericești forte frumōsū ilustratā. Prețul unui esemplarū broșatū 40 cr. legatū 50 cr. legatū in pānzā 60 cr. legatū mai finū 60, 80, 90 cr. 1 fl., in legăturā de luxū 1.50—2.50.

Miculū mārgăritarū sufletescū. Cārticicā de rugāciuni și cāntări bisericesci — frumōsū ilustratā pentru prunciū scolarī de ambe secsele. Cu aprobarea jurisdicțiunei sup. bisericesci. Prețul unui esemplarū broșatū 15 cr., — legatū 22 cr., legatū in pānzā 26 cr.

Cārticicā de rugāciuni și cāntări pentru prunciū scolarī de ambe secsele. Cu mai multe icōne frumōse. Prețul unui esemplarū trimisū franco e 10 cr.; — 50 esemplare costau 3 fl.: 100 esempl. 5 fl.

Visulū Prea Sāntei Vergure Maria a Nāscōtorei de D-đeu urmatū de mai multe rugāciuni frumōse. Cu mai multe icōne frumōse. Prețul unui esemplarū espedatū franco e 10 cr. 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusū Christosū. Prețul unui esemplarū legatū e 15 cr.